

קַבֵּל הַרְשָׁעָה

השלים
אתדיש

מידות
חינוך
שידוכים
שלום בית
צניעות
פרנסה

תורה
עבודה
גמ"ח
תשובה
תפלה
צדקה

איסור השגת גבול ידוע – והננו אוסרים להדפיס
בלי רשותינו, הן במדינה זו והן במדינה אחרת,
שום חלק מהספר, שעלה לנו ביגיעה רבה ועצומה,

האדרעס להשיג הספר ולשלוח הערות

מכירה הראשית:

SHAIVET MUSER

956-43 st.

Brooklyn, New York 11219

(718) 437 - 0576

בארץ ישראל בירושלים 02 - 827-142

THE RIGHTS OF THE COPYRIGHT HOLDER WILL BE STRICTLY ENFORCED

כל זכויות ההדפסה של ספר זה, הן כולו והן מקצתו, במדינה זו או
במדינה אחרת, שמו

בעזה"ש"ת

ספר

קב הישר

השלם

א לעבענס-וויכטיג ספר
פארן נפש און נשמה

חלק שני

וואס עס האָט פארפאסט דער הייליגער רב,
געלערנטער מאַן, באוואוסט אין אלע חכמות
און סודות התורה, געלענציגער מוכיח און
בעל-מופת, געהויבענער צדיק, געטליכער
מקובל.

מוהר"ר צבי הירש קאיידנאוור זצוק"ל
פון דער קהילה פראנקפורט דמיין

אין אידישער איבערזעצונג

איבערגעארבעט לויט די היינטיגע אידישע שפראך

יוצא לאור
שנת תשס"א לפ"ק
פה ברוקלין יצ"ו

בעזה"ש"ת

ספר
קב הישר
השלם

ספר נחמד לתועלת הנפש וגוף ונשמה
שחברו הרב המאור הגדול איש אלוקים קדוש ונורא,
חכם חרשים ונבון לחש, מוכיח נפלא ואיש מופת,
צדיק ונעלה, המקובל האלוקי

מוהר"ר **צבי הירש קאיידנור זצוק"ל**
מק"ק פראנקפורט דמיין

ספר קב הישר

השלם חלק שני

אָ לעבענס-וויכטיג ספר פאַרן וואוילזיין פון נפש און נשמה. און ווער עס וועט לערנען אין אים שטענדיג, וועט זיין האַרץ זיין קלאַר ווי די זון צו עבודת הבורא. דער ספר אָנהאַלט הונדערט און צוויי קאַפיטלען. דער אינהאַלט פון אים ווערט ברייט ארויסגעברענגט אין דער הקדמה.

אָ הערלעכע שפראַך, ריכטיג אויסגעטייטשט, אויך דורך אָ משל אָדער אָ מליצה.

**ווער ס'וועט ליינען אין אים וועט קומען צו
שמחה און העכערע צופרידנקייט.**

חברו חד זעירא דמן חבריא ה"ה האַלוף התורני
מוהר"ר צבי הירש

בן הרב הגאון המפורסם בעל מחבר ברכת הזבח וספר ברכת
שמואל וספר תפארת שמואל וספר אמונת שמואל
כבוד הרב המנוח מוהר"ר אהרן שמואל קאיינדנור ז"ל
וואָס די ליכט פון זיין תורה ליכט האָט געשיינט אין די
הייליגע קהילות פראַנקפורט און קראקא

געדרוקט און פראַנקפורט דמיין

לסדר השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל
תס"ה לפ"ק

[נוסח דף השער של המהדורה שהדפיס רבינו המחבר זי"ע]

ספר קב הישר

והוא ספר נחמד לתועלת הנפש וגוף ונשמה, וכל ההוגה בו מימים ימימה, לעבוד בוראו לבו יהיה ברה כחמה, ובו ק"ב פרקים ומהות הספר תמצא בהקדמת הספר, אמרי שפר, הן בפשטים טובים ובמשלים ומליצה, כל הרואה אותם ישמח בשמחה ודיצה.

חברו חד זעירא דמן חבריא ה"ה האלוף התורני מוהר"ר **צבי הירש** בן הרב הגאון המפורסם בעל מחבר **ברכת הזבח** וספר **ברכת שמואל** וספר **תפארת שמואל** וספר **אמונת שמואל**, כבוד הרב המנוח מוהר"ר **אהרן שמואל קאיידנור** ז"ל אשר אור תורתו היתה זורחת בקהלה קדושה פראנקפורט דמיין ובקהלה קדושה קראקא, יכוננה עליון אמן.

נדפס פה ק"ק ורנקבורט דמיין

לסדר השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל

תס"ה לפ"ק

[נוסח דף השער של המהדורה שהדפיס רבינו המחבר זצוק"ל]

{קב הישר החדש מנוקדת, מבוארת, ומתוקנת}

{החזרנו החסירות מדפוסים הקודמים}

אג נייע מושלעמדיגע און וואונדערבארע אויסגאבע

ברוקלין נוא-יארק
שנת תשס"א לפ"ק

ספר

קב הישר

השלם

וואָס עס האָט געשריבן איינער פון די אַמאָליגע גרויסע
צדיקים וקדושים וטהורים, אַ מחבר פון עטליכע ספרים,
הרב מוהר"ר אהרן שמואל קאידנור זצ"ל
פון פראנקפורט דמיין און די שטאט קראקא יע"א

דער ספר האָט במשך פון הונדערטער יאָרן מדריך און מחנך געווען
טויזנטער אידישע קינדער אויפן ערלעכן אידישן וועג.

גרויסע צדיקים וקדושים האבען אָנגעזאָגט זייערע קינדער צו
לערנען שטענדיג אין דעם ספר, ווייל דאָס האָט זיי געברענגט
צו דעם וואָס זיי זענען צוגעקומען. (זעה אין פארווארט)

עס איז אויך באַקאַנט אַז דער ספר האָט זיך זיין אייגנאַרטיגן סטיל, ווי אַזוי
מיט חכמה און פאַרשטאַנד אַריינצודרינגען אין דעם האַרטסטן האַרץ
איבערצודרייען און אַרויפברענגען אינגאַנצן צום ריכטיגן וועג. די גדולים
און צדיקים פון יעדן דור פלעגן פאַרלאַנגען באַזונדער פון בחורים און
יונגעלייט צו לערנען בקביעות אין דעם ספר. אידן פלעגן דאָס טראַגן
שטענדיג אין טלית-בייטל.

שוואַכע און אַפילו פאַרדאַרבענע בחורים און יונגעלייט פלעגן לערנען די
ספרים דורך דעם באַפעל פון זייערע מדריכים ומשפיעים, און זיי האָבן
געזען וואונדער ווי שטאַרק ווירקזאַם דאָס איז ביי אַלע.

נאָך היינט צו טאָג זענען דאָ לעבעדיגע עדות, פון טאַטעס, מלמדים
אויף זייערע קינדער, אַז דאָס ספר "קב הישר" באַווייזט אותות
ומופתים, די שווערסטע פראַבלעמען, האַרטסטע מענטשן,
פאַרזינקענסטע באַשעפענישן זענען געוואָרן אויסגעאיידלט, תלמידי
חכמים, יראי השם, און אפילו בעלי מדריגה. ממש אומגלויבלעך,
דער שטאַרקסטער עדות זענען די איבער 60 אויסגאַבעס, וועלכע
זענען געדרוקט געוואָרן ביז היינט.

דער ספר האָט זייער אַ רייכן אינהאַלט. עס דרינגט אַריין אין אַלע
ענינים פון דער וועלט, וואָס קען מעורר זיין צו יראת שמים מיט אַ
זיסן געשמאַקן לשון וואָס ציט די לייענערס.

כל העוזרים והמסייעים והנדבנים והעסקנים,
וכל הנלוים עליהם - ישלם ה' פעלם -
הון ועושר בביתם - לחיים טובים ולשלום -
וזרעם לברכה עד עולם.

(חיד"א בספר צוארי שלל)

נעתיק מה שכתב בספר **ישמח משה** על תנ"ך בהקדמה
(קונטרס תהלה למשה דף י"א ע"ב), וז"ל:

מבואר **בזוהר תרומה** דף קכ"ח ע"ב, שהוא זכאה בעי
למרדף בתר חייבא וכו' בגין דיתחשב עלי כאילו הוא ברא
ל"י, ודאי איהו שבחא דיסתלק ב"י יקרא דקוב"ה יתיר
משבחא אחרא וכו', ועל דא כתיב באהרן ורבים השיב מעון,
וכתיב בריתי היתה אתו החיים והשלום. ועיי"ש בדף קכ"ט
ע"א כמה הפליגו שם **כמה גדולים זכות הצדיקים שמחזירים
רשעים בתשובה.**

וכן שמעתי מאדמו"ח ז"ל, אשר סיפר לו מוזל"ה, איך
שפעם אחת נפגשו בעולם העליון **רש"י ז"ל** עם הרב הקדוש
ר' איציקל מדראהאביטש, ושאל רש"י ז"ל [מאת] ר'
איציקל, איזה זכות ומצוה יש לו לבנו הרב הקדוש ר' מיכל
המגיד מישרים מזלאטשוב מה ששומע שמרעישין בכל
העולמות עם בנו הרב הנ"ל. והשיב לו ר' איציקל הנ"ל, איך
שלומד תורה לשמה. ולא נתקררה דעתו של רש"י ז"ל. ואמר
לו עוד, שבנו הרבה לסגף את עצמו בתעניתים וסיגופים, וגם
בזה לא נתקררה דעתו הקדושה. ואמר לו עוד, אשר הרבה
בגמ"ח וצדקה ופיזור נתן לאביונים וכדומה, ועוד לא נתקררה
דעתו.

שוב אמר לו שרבים השיב מעון ועשה הרבה בעלי
תשובה בעולם, ובזה נחה ושקטה דעתו של רש"י ז"ל, ונחה
דעתו הקדושה מה שמרעישים אתו כל הפמליא של מעלה,
ע"כ.

מעלות און אינהאלט פון די יעצטיגע אויסגאבע

צווייטער באנד

- אינהאלט פון חלק ב:
- תוכן הפרקים לויטן סדר פון די פרקים
פון פרק כ"ה ביז פרק ס"ו.
- צוויי און פערציג פרקים - פון פרק כ"ה
ביז פרק ס"ו - אויף די פרשיות התורה
פון פרשת שמות ביז פרשת בחוקותי.
- אַ לוח לויט דעם סדר הפרשיות פון יאָר.

דער ספר קב הישר איז געטיילט לויט
פרקים, לויטן סדר הפרשיות פון יאר,
כדי צו קענען ענדיגן דעם ספר יעדעס
יאר, דורך לערנען יעדע וואך צוויי
פרקים.

ערליכע אידן פלעגן האלטן דעם ספר
"קב הישר" אין זייער טלית-בייטל,
און אזוי קען מען לייכט משלים זיין
באלד נאכן דאווענען יעדן טאג לויט'ן
סדר פון יענע פרשה.

לוח לפי סדר הפרשיות של כל השנה

פרק נג-נד	27. תזריע
פרק נה-נו	28. מצורע
פרק נו-נח	29. אחרי
פרק נט-ס	30. קדושים
פרק סא-סב	31. אמור
פרק סג-סד	32. בהר
פרק סה-סו	33. בחקותי
<u>סדר במדבר</u>	
פרק סז-סח	34. במדבר
פרק סט-ע	35. נשא
פרק עא-עב	36. בהעלותך
פרק עג-עד	37. שלח
פרק עה-עו	38. קרח
פרק עז-עח	39. חוקת
פרק עט-פ	40. בלק
פרק פא-פב	41. פנחס
פרק פג	42. מטות
פרק פד	43. מסעי
<u>סדר דברים</u>	
פרק פה-פו	44. דברים
פרק פז-פח	45. ואתחנן
פרק פט-צ	46. עקב
פרק צא-צב	47. ראה
פרק צג-צד	48. שופטים
פרק צה-צו	49. תצא
פרק צז-צח	50. תבא
פרק צט	51. נצבים
פרק ק	52. וילך
פרק קא	53. האזינו
פרק קב	54. ברכה

<u>סדר בראשית</u>	
בראשית	1. פרק א-ב
נח	2. פרק ג-ד
לך-לך	3. פרק ה-ו
וירא	4. פרק ז-ח
חיי-שרה	5. פרק ט-י
תולדות	6. פרק יא-יב
ויצא	7. פרק יג-יד
וישלח	8. פרק טו-טז
וישב	9. פרק יז-יח
מקץ	10. פרק יט-כ
ויגש	11. פרק כא-כב
ויחי	12. פרק כג-כד
<u>סדר שמות</u>	
שמות	13. פרק כה-כו
וארא	14. פרק כז-כח
בא	15. פרק כט-ל
בשלח	16. פרק לא-לב
יתרו	17. פרק לג-לד
משפטים	18. פרק לה-לו
תרומה	19. פרק לז-לח
תצוה	20. פרק לט-מ
כי-תשא	21. פרק מא-מב
ויקהל	22. פרק מג-מד
פקודי	23. פרק מה-מו
<u>סדר ויקרא</u>	
ויקרא	24. פרק מז-מח
צו	25. פרק מט-נ
שמיני	26. פרק נא-נב

**דער ספר איז א ליכט-זייל
און א וועג ווייזער**

- (א) ווי אזוי צו ווערן לייכט אַ תלמיד חכם און אַ מתמיד.
- (ב) ווי אַזוי צו צוברעכן אַ שלעכטע געוואוינהייט (מדה).
- (ג) ווי אַזוי צו וואַקסן מיט יראת שמים.
- (ד) ווי אַזוי צו וואַקסן מיט צניעות און איידלקייט.
- (ה) צו צוברעכן דעם רייץ צו געלט און עשירות.
- (ו) הדרכה צו דאַווענען ערליך מיט כוונה.
- (ז) ווייך מאַכן דאָס האַרץ צו טוהן צדקה וחסד, נישט קאַרגן דאָס געלט.
- (ח) פירט אַרויף אויף דעם וועג פון תשובה און תיקון המעשים.
- (ט) ספעציעלע הדרכה פאַר בחורים.
- (י) מורה דרך פאַר יונגעלייט.
- (יא) הדרכה פאַר די נשים צדקניות.
- (יב) וואונדערבאַרער וועג-ווייזער ווי אַזוי מחנך צו זיין די קינדער פון קליינווייז זייער גרינג און פראַקטיש, מיט אַ גאַראַנטיע בעזה"י.
- (יג) הדרכה פון הנהגת הבית און שלום בית - בעסטע עצות ווי אַזוי דורכצוקומען. בדוק ומנוסה.
- (יד) הדרכה ווען מימאַכט אַ ברית בשעה טובה.
- (טו) ווי אַזוי מען גרייט זיך צו די בר מצוה.
- טז) אַנווייזונגען צו די חתונה פאַר חתן כלה און עלטערן.**

**דער ספר איז א ליכט-זייל
און א וועג ווייזער**

יז) וועג-ווייזער אין טאָג-טעגליכן לעבן ווי אַזוי זיך אָן
עצה צו געבן מיט פּראָבלעמען וואָס קומען אונטער.

חי) הדרכה פאַר צובראַכענע און דעפּרעסעטע מענער
אָדער פּרויען וועלכע זענען צוקלאַפט צוליב צרות
לייע, אין זיי אַריינצובלאָזן חיות און חיזוק, זיי
זאָלן זיין פּרייליך און מונטער, פול מיט לעבנס
גייסט.

יט) באַלייכט די הערצער פון עלטערן וועלכע עס איז פון
הימל באַשערט אַ פּראָבלעם מיט קינדער פיזיש
אָדער גייסטיג, זיי זאָלן זיך פילן איבערגליקליך
זייענדיג די שלוחים פון הימל מקרב צו זיין די
גאולה.

כ) חיזוק און שמחה פאַר די אידישע מאַמע זיך צו
פלאַגן מיט פירן אַ גרויסע שטוב פון פילע קינדער
בלעה"ר.

כא) חיות און דערקוויקעניש פאַר צוקלאַפטע בחורים.
כב) אַ דרך ווי אַזוי צו נוצן געלט ביי ביזנעס, נישט צו
פאַרלירן דאָס פאַרמעגן אויף איינמאַל (באַנקראַט
ח"ו).

כג) אויסצואוואַרצלען די מדת הקנאה פון אַרים צו
רייכע, אָנווייזענדיג אַז די אַרימע זענען די גליקליכע.

כד) הונדערטער סגולות און רפואות און ספּעציעלע
תפילות פאַר יעדע זאַך וואָס אַ מענטש דאַרף
צום טאָג טעגליכן לעבן.

אויסצוגן פון גאוני וצדיקי ישראל וועגן דעם הייליגן ספר קב הישר

דער "פרי-מגדים" זי"ע, שרייבט: "קב הישר", א לעבנס-וויכטיק ספר, וואס היילט די נשמה און גוף. אלע זיינע ווערטער זענען דורכגעטראט און מוסר. עס העלפט סיי דעם תלמיד חכם און סיי דעם דורכשניטלעכן איד און פרויען".

דער הייליגער "נועם אלימלך" זי"ע, - ר' אלימלך פון לזענסק האט שטענדיג געלערנט אין דעם הייליקן ספר "קב הישר". הונדערט און צוויי מאל האט ער געלערנט דעם "קב הישר" - לויט דעם נאמען און קאפיטלען פון ספר (אור אלימלך, אות ק"ה).

דער גרויסער און באוואוסטער חיד"א, - הרב חיים יוסף דוד אוולאי זי"ע, דערמאנט דעם "קב הישר" זייער א סך מאל אין זיינע ספרים און ער האט זיך שטענדיק געפונען אויף זיין טיש. ער זאגט אויף אים:
א ספר וואס איז מעורר צו יראת שמים

דער קאזניצער מגיד - ר' ישראל הופשטיין זי"ע, האט באוואונדערט דעם ספר און זיך אויסגעדריקט אויפן "קב הישר": "אז מען לערנט א שטיקל זוהר וואס געפינט זיך אין "קב הישר", איז דאס מער מסוגל מעורר צו זיין דעם מענטשן צו יראת שמים, ווי ווען ער וואלט געווען געלערנט דאס זעלבע שטיקל אין זוהר אליין (מאיר עיני חכמים תנינא, אמור).

דער אסטראווצער גאון און צדיק - ר' צדוק זי"ע פון זיין דור" איז מסביר די ווערטער פון הייליקן קאזניצער מגיד: "די נשמה פונעם מענטש קומט פון גאר הויך און נידריקער ביז אראפ, דעריבער א נשמה וואס קומט פון א נידעריק ארט, קען נישט פארשטיין ענינים וואס קומען פון א העכערן ארט ווי זיין שורש נשמה, דעריבער ווער עס לערנט דעם זוהר אין "קב הישר" פארשטייט עס בעסער ווי ווען ער וואלט עס געווען געלערנט אינעם זוהר אליין, ווייל דער מחבר פון "קב הישר" האט אריינגעגעבן אין זיין ספר דעם כוח הקדושה פון זיין שורש נשמה, דעריבער קען מען נתעורר ווערן מער דורך לערנען דעם "קב הישר" איידער דעם זוהר גופא.

דער וועלט בארימטער "חתם-סופר" זי"ע, כאטאנט אין זיין צוואה:

"די טעכטער זאלן לערנען אין די ערלעכע ספרים אויף אידיש, וואס זענען באזירט אויף די אגדות חז"ל.

זיין גרויסער תלמיד דער "לב העברי", ר' עקיבא יוסף שלעזינגער זי"ע, זאגט, אז דאס איז טאקע געווען די כוונה פונעם "חתם-סופר".

דער מחבר פונעם הייליגן ספר: "שבת-של-מי" ר' חיים משערנאוויצער זי"ע, זאגט אויפן מחבר פון ספר "קב הישר": מען דארף זיין געווארנט אין יעדן ווארט זיינס, ווייל ער איז זייער א געהויבענער מענטש (שבת-של-מי שבת כא, ב).

דער "שר שלום" פון בעלזא, ערשטער בעלזער רב זי"ע, האט ערות געזאגט אויף זיך, אז זיין יראת שמים האט ער געשעפט פון די הייליקע ווערטער פון דעם ספר "קב הישר" און אים געלערנט הונדערט און צוויי מאל לויט דעם נאמען און קאפיטלען פונעם ספר.

דער "צמח צדק" פון ליובאוויטש, דער גאון און קדוש ר' מנחם מענדל זי"ע, אין זיין אנווייזונג וועגן יראת ה' צו זיינס א גרויסן תלמיד, דייט ער אן אויפן הייליגן "קב הישר".

דער "שפתי צדיק" - פילצער רבי זי"ע, שרייבט אין זיין צוואה: "יעדער זאל לערנען מיט זיינע קינדער דעם ספר "קב הישר" א סך מאל, כדי עס זאל אריינגיין אין זייערע הערצער מוסר און צניעות".

רבי חיים פלאג' זי"ע, שרייבט וועגן דעם ספר "קב הישר": יעדער זאל לערנען אינעם ספר "קב הישר", ווי אויך אנזאגן זיינע קינדער זיי זאלן אזוי טאן. ער אליין פלעגט יעדן מוצאי-שבת לערנען אינעם "קב הישר".

דער וועלט בארימטער משערנאבילער מגיד, ר' אהרן זי"ע, און זיין אייניקל ר' יצחק מסקווירא האבן זייער זייער משבח געווען דעם "קב הישר" און באפוילן צו לערנען אין אים.

ווי באוואוסט איז דער "קב הישר" געווען א תלמיד פון מחבר "יסוד יוסף" און ציטירט אים אסאך מאל אין זיין ספר. דער "יסוד יוסף" איז גישט אראפ פון רבי אהרן טשענאבילערס טיש.

דער מחבר פון "ילקוט-מעם-לועז", וואס האט געלעבט אין דור פון "קב הישר", אין צפת, רימט אים זייער, און אסאך מאל ברענגט ער פון אים גאנצע קאפיטלען אין זיין ספר.

RABBI SOLOMON KRAUSZ
215 Rutledge Street
Brooklyn, NY 11211
(718) 387-3881

שלום קרויז
אב"ד דק"ק אודווארי
כעת הרב בביהמ"ד בית ישעי'
מח"ס שו"ת דברי שלום ד"ח ושאר ספרים עה"ת וסוגיות

בס"ד, עש"ק זאת חקת התורה תש"ס

הן הראה לפני הספר הקדוש קב הישר אשר ידידי
הרה"ג המפורסם בחיבוריו היקרים שהוציא לטובת
הכלל ובתוכם סה"ק שבט מוסר והצל"ח ברוחניות כי
הוציאם ברוב פאר והדר בלשון אידיש המורגל אצלנו.
ועתה הוסיף עוד בכח הרצון להוציא גם סה"ק קב הישר
בלשון אידיש, מאור נחוץ בכל בית ישראל להביאם
לביתם למען ירגלו גם הנשים והבתולות לקרוא בו
בתמידות ועיי"ז יבואו למדריגות ירא שמים באמת.

אין בפי מילין להלל המלאכה הגדולה שעשה בזה,
ובטוח אני שכל מי שיביא הסה"ק הזה בתוך ביתו ישתדל
שכל בני ביתו ירגילו לקרות בו בכל זמן פנוי יהנה מאוד
מזה הספר ומפירושו הנפלא ויהא לו לעזר להביא חינוך
יפה לדורותיו.

והשי"ת יעזור לו שיעל"ח בכל ענינים ובפרט כי הוא
בעצמו גדול וחנך את יוצ"ח לתלמידי חכמים גדולים
ולבעלי מדות טובות.

הכותב וחותם לכבוד התוה"ק בשמחה רבה

הק' שלום קרויז אבד"ק אודווארי

מחבר ספרי שו"ת דברי שלום ו' חלקים